

Светски дан позоришта, 27. март 2015.

Свјетски дан позоришта обиљежава се сваког 27. марта од 1961. године када га је установио Међународни позоришни институт (ITI). На тај дан, позоришта широм свијета имају обавезу да обиљеже овај празник своје дјелатности, указујући на важност коју ова умјетност има у друштву, а обавезно је и читање поруке коју на позив ITI-ја, сваке године напише друга угледна личност из свијета позоришта. Овогодишњу поруку за Свјетски дан позоришта, 27. марта, написао је један од најзначајнијих театарских стваралаца данашњице - пољски редитељ Кшиштоф Варликовски.

Порука господина Кшиштофа Варликовског:

„Позоришне прегаоце најлакше проналазимо ван позоришта. То су обично они који позориште не користе као машину за репродуковање клишеа и конвенција. Они проналазе пулсирајуће изворе и живе токове река који привидно заобилазе позоришне дворане где се свакодневно окупљају легије људи у настојањима да подражавају некакве светове. Имитирамо, уместо да стварамо властите светове који треба да су фокусирани, чак и да зависе од дебате са публиком и њених реакција; ти светови протичу скривени а позориште једино има моћ да их открије.

Такве водиче налазим углавном у прози. Стално и свакодневно размишљам о писцима који су, пре стотинак година, пророчки, иако опрезно, описали сумрак европских богова који је нашу цивилизацију оставио у тами, до данас неразјашњеној. Мислим на Франца Кафку, Томаса Мана и Марсела Пруста. Данас бих овој групи пророка додао и Џона Максвела Куџија.

Њихово заједничко осећање небрањеног краја света, не планете, већ модела међуљудских односа, поредака и побуне, сада нас снажно прати. Нас, који живимо после завршетка света. Насупрот криминалу и конфликтима који се разбуктавају све више и више да ни свеprisутни медији са њима не држе корак. Али ови пожари брзо постају досадни, неопозиво нестају из медијских извештаја, а ми остајемо беспомоћни, престрављени, опкољени. Више не успевамо да градимо куле, а зидине, које тврдоглаво подижемо, не бране нас ни од чега, напротив, саме траже заштиту и бригу трошећи највећи део наше животне енергије. А ми немамо снаге ни да покушамо да видимо шта је иза капије, иза зида. И само због тога треба да постоји позориште и у томе да тражи своју моћ. Да завирује тамо где је гледање забрањено.

Предање покушава да објасни необјашњиво. Пошто оно проистиче из истините подлоге, мора у необјашњивом и окончати - речи које је Кафка уздигао до метаморфозе предања о Прометеју снажно се односе на то какво позориште треба да буде и таквом позоришту, које треба да има почетак у дубини истине и да проналази крај у свим његовим делатницима, онима на сцени и онима у публици, честитам свим срцем."

Свјетски дан позоришта, 27. март, ове године биће у Народном позоришту Републике Српске обиљежен:

- извођењем представе „Урнебесна трагедија" Душана Ковачевића, у режији Милице Краљ, у 20.00 часова

- читањем Међународне поруке, чији је аутор ове године Кшиштоф Варликовски. Поруку ће прочитати глумица Народног позоришта Републике Српске Миљка Брђанин.